

Hævd paa sig Mand og Mand imellem. Den anvendes ved Bestemmelse af Aftægt, ved Indgaaelse af Forpagtningskontrakter, og desuden findes en hel Del andre Tilfælde, der ere undtagne fra almindelig Rettergang, og som skulle afgjøres ved Voldgift med uigenkaldelig Virkning for begge Parter. Den samme Bestemmelse er forøvrigt ogsaa ad privat Bøi indført af Lærlingeforeningen her i Kjøbenhavn, i hvis Kontrakter der findes en Bestemmelse om, at en hel Del Spørgsmaal skulle afgjøres af en af Lærlingeforeningen nedsat Voldgift. Det Vanskelige ved en saadan Voldgiftsbestemmelse er jo imidlertid at finde de Former, hvorunder en saadan Voldgiftsret kan virke. Udvalget har nu ikke ment ved denne Voldgiftsbestemmelse at ville indføre en hel ny Ret her i Landet, men man har søgt saa nøie som muligt at knytte denne Voldgiftsbestemmelse til noget allerede Bestaaende og har dertil valgt den Autoritet, som har med Kontrakternes Udstedelse at gøre, som skal paa se Kontrakternes Udstedelse, nemlig Stedets Øvrighed; i Kjøbenhavn et Medlem af Magistraten, i Kjøbstæderne Borgmesteren og paa Landet Politimesteren. Men hvis vi sikk denne Voldgiftsparagraf vedtaget, vilde den stille ved Siden af Øvrigheden 2 Mænd, som formentlig altid vilde blive sagkyndige Mænd, den Ene valgt af den ene af Parterne og den Anden af den anden af Parterne, Folk, som vide, hvad der skal være Ret i det omtvistede Tilfælde. Der er to Fordele ved denne Bestemmelse; den ene er den, at der saa allerede ved Siden af Øvrighedspersonen staaer to Mænd, som formentlig altid vilde være sagkyndige paa de Omraader, der omhandles. I ethvert Tilfælde vilde de to Mænd altid være saa sagkyndige, som vedkommende Parter ønske det, og mere kan man fornøstigtvis ikke forlange. Det er det, der gjør, at man tør haabe paa, at den Kjendelse eller Afgjørelse, som Voldgiftsretten træffer, vil komme Retfærdigheden saa nær som muligt. Den næste Fordel, man vil naae ved en saadan Voldgiftsbestemmelse, er Hurtigheden. Det gælder om, at Sager, som berøre mellem Mester og Lærling, temmelig hurtigt kunne komme ud af Verden, og ved den Bestemmelse, der her foresligger, er der taget tilbørlig Hensyn til, at Sagen kan gaa igjennem saa hurtig som muligt. Hermed er omtalt de væsentligste af de stillede Endringsforslag, og jeg skal hermed anbefale saavel Udvalgets som Udvalgets Flertals Forslag til det høie Things Bøllø.

Formanden (Høgsbro): Som Ordføreren omtalte, har han forlangt delt Afstemning over Endringsforslaget under Nr. 8 til § 7 saaledes, at der først stemmes over de to første Stykker og dernæst over det tredje Stykke. Det burde have været meddelt, inden Forhandlingen begyndte; jeg haaber imidlertid, at Thinget vil lade det komme til Forhandling, uden at denne Form er iagttaget. (Ophold). Det kan saaledes komme til Forhandling.

Chr. Jensen: Den ærede Ordfører har nu meddelt Resultatet af Udvalgets Arbejde og motiveret det foreliggende Betænkning; de Herrer ville saaledes se, at den Different, der er mellem Flertallet og Mindretallet mest dreier sig om § 2 Nr. 2, nemlig Spørgsmaalet om, hvem der er berettiget til at modtage Lærlinge. Det er jo en Pasjus, som blev indsat i Lovforslaget, og som blev varmt anbefalet af Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri, som mente, at dette vilde være lærlig betryggende for, at Lærlingen kunde faae en saadan Uddannelse, som han skulde have. Der var dog altid Noget, som talte for at den Mand, som selv havde lært Noget, kunde meddele Andre, hvad han selv havde lært. Den ærede Ordfører for Flertallet mente, at dette ikke havde Noget at betyde, om Mesteren selv i sin Tid havde aflagt Svendeprov. Det var jo som oftest ikke ham selv, som kom til at undervise Lærlingen; dette skete som oftest ved Hjælp af en Mestersvend eller anden Mand paa Værkstedet, hvem dette Hverv blev overdraget. Det er ganske vist, at der særligt her i Kjøbenhavn findes enkelte større Forretninger med Haandværksdrift, hvor Mesteren ikke stadig er til Stede paa Værkstedet, men maa overlade en Del af Tilsynet med Svende og Lærlinge til en Mand, som fører Navn af Værksfører eller Mestersvend. Men det er dog ganske klart, at den Mand, som har en større Forretning, ikke vil kunne drive den, hvis han ikke havde Forstand paa, hvorledes Arbejdet skal udføres af Svende og Lærlinge; Overtilsynet og Ledelsen maa ligge i den Mand's Haand, som har Forretningen; hvis han ikke forstaaer Noget, har han umaadeligt vanskeligt ved at faae de Andre til at udføre, hvad de skulle. Duer Numer Et ikke, og forstaaer han ikke Enkelthederne, saa slappes hele Forretningsførelsen nedest, og saa kan det ikke blive nogen stor Forretning, selv om der under heldige Forhold har været en Periode, hvor Manden er kommen til Bønge, saa maa dog Dygtigheden komme fra oven; han, der har